SRC 1 - Uluslararası Yolcu Taşımacılığı

20 Yeni Soru, Cevap Anahtarı ve Ayrıntılı Çözümler - 2. Set

Hazırlık amacı: SRC 1 konularını tekrar etmek ve sınav pratiği yapmak

Not: Bu sorular resmî sınav sorularının kopyası değildir. MEB SRC 1 öğretim programındaki konu başlıklarına göre özgün olarak hazırlanmıştır.

1. Yolculuk öncesi kontrolde bir otobüsün lastiklerinden birinin hava basıncının belirgin biçimde düşük olduğu görülüyor. Sürücünün en doğru davranışı hangisidir?

A) Yolcu sayısı azsa sefere devam etmek
B) Lastiği üretici/araç değerlerine uygun basınca getirip hasar ve kaçak yönünden kontrol etmek
C) Düşük basıncı dengelemek için diğer lastiklerin basıncını azaltmak
D) Sadece şehir içinde düşük hızla kullanmak

2. Yolcuların araca binişi devam ederken hareket saati gelmişse sürücünün önceliği ne olmalıdır?

A) Tarifeyi aksatmamak için yavaşça hareket etmek
B) Kapılar açıkken düşük hızla ilerlemek
C) Tüm yolcuların güvenli biçimde yerleştiğinden ve kapıların kapalı olduğundan emin olmak
D) Yalnızca muavinden işaret almak yeterlidir

3. Uzun ve dik bir inişte ağır bir yolcu taşıma aracını güvenli kullanmak için aşağıdaki uygulamalardan hangisi daha doğrudur?

A) Vitesi boşa alıp yalnızca servis frenini kullanmak
B) Uygun düşük vites ve motor freninden yararlanarak hızı kontrollü tutmak
C) Aracın hız kazanmasına izin verip iniş sonunda sert fren yapmak
D) Debriyaja sürekli basılı tutmak

4. Islak yol yüzeyinde güvenli sürüşle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Takip mesafesi kuru yolla aynı tutulmalıdır
B) Fren mesafesi kısalacağı için hız artırılabilir
C) Hız azaltılmalı ve takip mesafesi artırılmalıdır
D) Virajlarda ani direksiyon hareketleri yol tutuşunu artırır

5. Sürücü uzun yolculuk sırasında sık esneme, gözlerde yanma ve dikkat dağınıklığı yaşamaya başlıyor. En güvenli seçenek hangisidir?

A) Camı açıp yolculuğa devam etmek
B) Müzik sesini yükseltmek
C) Güvenli bir yerde mola verip dinlenmek
D) Daha hızlı giderek varış süresini kısaltmak

6. Takograf cihazının mesleki taşımacılıkta temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Motor yağının kalitesini ölçmek
B) Sürücünün sürüş ve dinlenme faaliyetlerine ilişkin kayıtları tutmak
C) Yolcu bilet ücretini hesaplamak
D) Sadece aracın konumunu haritada göstermek

7. Bir kavşakta trafik ışıkları çalışıyor ancak trafik görevlisi ışıklardan farklı bir yönlendirme yapıyor. Sürücü hangisine uymalıdır?

A) Trafik görevlisinin işaretine
B) Sadece trafik ışığına
C) Navigasyonun önerisine
D) Diğer sürücülerin yaptığına

8. Trafik adabı açısından bir sürücünün başka bir yol kullanıcısının hatalı davranışına karşı en uygun tutumu hangisidir?

A) Aynı şekilde karşılık vermek
B) Korna ve selektörle uzun süre tepki göstermek
C) Sakin kalıp güvenliği koruyarak çatışmadan kaçınmak
D) Aracı önüne kırarak uyarmak

9. Navigasyon/GPS sistemi sürücüye yanlış veya kapalı bir yola yönlendirdiğinde profesyonel sürücünün yapması gereken nedir?

A) Navigasyon her zaman doğru olduğu için devam etmek
B) Trafik işaretleri ve güncel yol durumunu esas alarak güvenli alternatif rota belirlemek
C) Aracı yol üzerinde durdurup cihazı sıfırlamak
D) Yalnızca yolcuların tarifine göre ilerlemek

10. Uluslararası bir yolculukta gümrük beyanı gerektiren bir durumla karşılaşıldığında en doğru yaklaşım hangisidir?

A) Bilgileri eksik vermek işlemleri hızlandırır
B) Beyan yükümlülüklerine uygun, doğru ve eksiksiz bilgi vermek
C) Sürücü beyan işlemlerinden hiçbir şekilde sorumlu değildir
D) Belgeleri sonradan tamamlamak üzere sınırı geçmek

11. Sınır geçişi öncesinde tanımadığı bir kişi sürücüden içeriğini bilmediği kapalı bir paketi başka ülkeye götürmesini istiyor. En doğru davranış nedir?

A) Paket küçükse kabul etmek
B) Ücret karşılığında kabul etmek
C) İçeriği ve yasal durumu doğrulanmayan paketi taşımayı reddetmek
D) Paketi bagajın en altına koymak

12. Interbus düzenlemeleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi SRC 1 kapsamına uygundur?

A) Sadece şehir içi taksi taşımacılığını düzenler
B) Belirli uluslararası arızi yolcu taşımalarında kontrol belgesi/izin süreçleriyle ilişkilidir
C) Yalnızca tehlikeli madde taşımacılığına uygulanır
D) Sadece yük taşımacılığına ilişkin bir gümrük sözleşmesidir

13. Yeşil Kart (Green Card) sigortasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aracın periyodik bakım masrafını karşılamak
B) Uluslararası dolaşımda motorlu araç mali sorumluluğuna ilişkin sigorta güvencesini/belgesini desteklemek
C) Yolcuların bilet ücretini güvence altına almak
D) Sürücünün maaşını teminat altına almak

14. Sigortacılıkta “rücu” prensibi en genel anlamıyla neyi ifade eder?

A) Sigorta priminin her yıl otomatik olarak azalmasını
B) Sigortacının ödediği tazminat sonrasında koşulları varsa sorumlu kişiye başvurabilmesini
C) Sigortalının istediği zararı sınırsız biçimde talep edebilmesini
D) Sigorta sözleşmesinin sözlü yapılmasını

15. Bir trafik kazasında ilk yardımın “Koruma-Bildirme-Kurtarma (KBK)” yaklaşımında ilk adım nedir?

A) Yaralıyı hemen araçtan çıkarmak
B) Olay yerinde yeni kazaları önleyecek güvenlik tedbirlerini almak
C) Yaralıya su içirmek
D) Kazayı fotoğraflamak

16. Bilinci açık bir yetişkinde tam hava yolu tıkanıklığına işaret eden, kişinin konuşamadığı ve etkili öksüremediği bir durumda eğitimli ilk yardımcı için uygun uygulamalardan biri hangisidir?

A) Kişiyi yalnız bırakmak

B) Uygun ilk yardım protokolü kapsamında hava yolu tıkanıklığı müdahalesi/Heimlich manevrası uygulamak

C) Hemen su içirmek

D) Kişiyi sırtüstü yatırıp beklemek

17. Motor hararet göstergesi tehlikeli seviyeye yükseldiğinde sürücü için en doğru davranış hangisidir?

A) Aracı zorlamaya devam etmek

B) Güvenli yerde durup motorun soğumasını beklemek ve sıcak soğutma sistemi kapağını hemen açmamak

C) Motor sıcakken radyatör kapağını aniden açmak

D) Daha yüksek devirle ilerleyerek motoru soğutmak

18. Aşağıdakilerden hangisi ekonomik ve güvenli araç kullanımına daha uygundur?

A) Sık ve sert hızlanma-frenleme yapmak

B) Uygun viteste, akıcı ve öngörülü sürüş yapmak

C) Gereksiz yere motoru yüksek devirde tutmak

D) Uzun beklemelerde gereksiz rölantide çalıştırmak

19. Elektronik bilet ve UETDS benzeri elektronik kayıt sistemlerinin taşımacılıktaki temel yararı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Araçların mekanik arızalarını otomatik tamir etmek

B) Taşımacılık faaliyetlerine ilişkin gerekli bilgilerin elektronik ortamda kayıt ve bildirim süreçlerini desteklemek

C) Sürücü belgesinin yerine geçmek

D) Tüm trafik cezalarını otomatik iptal etmek

20. Profesyonel bir SRC 1 sürücüsü yolcu şikâyetiyle karşılaştığında müşteri memnuniyeti ve hizmet kalitesi açısından nasıl davranmalıdır?

A) Şikâyeti kişisel saldırı kabul edip tartışmaya girmek

B) Şikâyeti dinleyip sakin ve saygılı iletişim kurmak, çözüm yetkisi dışındaysa ilgili birime yönlendirmek

C) Yolcuyu görmezden gelmek

D) Diğer yolcuların önünde yolcuyu suçlamak

Cevap Anahtarı

1. B	**2. C**	**3. B**	**4. C**	**5. C**
6. B	**7. A**	**8. C**	**9. B**	**10. B**
11. C	**12. B**	**13. B**	**14. B**	**15. B**
16. B	**17. B**	**18. B**	**19. B**	**20. B**

Ayrıntılı Çözümler

1. Soru - Doğru Cevap: B

Düşük lastik basıncı yol tutuşunu, frenleme davranışını ve yakıt tüketimini olumsuz etkileyebilir. Profesyonel sürücü sefere başlamadan önce basıncı uygun seviyeye getirmeli; lastikte kesik, balon, kaçak veya başka bir hasar olup olmadığını da kontrol etmelidir.

2. Soru - Doğru Cevap: C

Yolcu taşımacılığında güvenlik, zaman planından önce gelir. Araç ancak iniş-biniş tamamlandıktan, kapılar güvenli biçimde kapatıldıktan ve yolcuların hareket açısından risk oluşturmayacak durumda olduğu kontrol edildikten sonra hareket ettirilmelidir.

3. Soru - Doğru Cevap: B

Uzun inişlerde servis freninin sürekli kullanılması frenlerin aşırı ısınmasına ve etkinliğinin azalmasına neden olabilir. Uygun vites seçimi ve motor freninden yararlanmak aracın hızını daha dengeli tutar; servis freni gerektiğinde kontrollü olarak destek verir.

4. Soru - Doğru Cevap: C

Islak zeminde lastik ile yol arasındaki tutunma azalabilir ve durma mesafesi uzayabilir. Bu nedenle hızın yol şartlarına göre düşürülmesi, takip mesafesinin artırılması ve ani fren/direksiyon hareketlerinden kaçınılması gerekir.

5. Soru - Doğru Cevap: C

Esneme, gözlerde yanma ve dikkat dağınıklığı yorgunluğun önemli belirtileridir. Kısa süreli uyarıcılar yorgunluğu ortadan kaldırmaz. Güvenli bir yerde durmak ve yeterli dinlenmeyi sağlamak, sürüş güvenliği açısından doğru yaklaşımdır.

6. Soru - Doğru Cevap: B

Takograf; sürüş faaliyeti, çalışma/dinlenme süreçleri ve ilgili hareket bilgilerinin kayıt altına alınmasında kullanılır. Bu kayıtlar hem sürücünün çalışma düzeninin izlenmesi hem de mevzuata uygunluğun denetlenmesi açısından önem taşır.

7. Soru - Doğru Cevap: A

Trafik görevlisinin yönlendirmesi, o anda trafik akışının güvenli biçimde yönetilmesi için önceliklidir. Sürücü görevliden verilen işaret ve talimatlara uymalıdır; çevredeki sürücüleri taklit etmek veya navigasyona göre hareket etmek doğru değildir.

8. Soru - Doğru Cevap: C

Trafik adabında sabır, empati, öfke kontrolü ve karşılıklı saygı esastır. Hatalı davranışa saldırgan biçimde karşılık vermek riski büyütür. Güvenli mesafeyi korumak ve çatışmayı tırmandırmamak profesyonel sürücülüğe uygundur.

9. Soru - Doğru Cevap: B

GPS ve navigasyon sistemleri yardımcı teknolojilerdir; trafik işaretlerinin ve fiilî yol koşullarının yerine geçmez. Sürücü güncel işaretlemeyi, yol kapatmalarını ve güvenli geçiş koşullarını esas almalı; gerektiğinde alternatif rota seçmelidir.

10. Soru - Doğru Cevap: B

Gümrük işlemlerinde doğru beyan esastır. Eksik veya gerçeğe aykırı bilgi vermek ciddi idari ve hukuki sonuçlara yol açabilir. Sürücü kendi görev alanındaki belge ve beyan süreçlerinde mevzuata uygun, doğru bilgi verilmesini gözetmelidir.

11. Soru - Doğru Cevap: C

Uluslararası taşımacılıkta sürücünün taşıdığı eşya konusunda dikkatli olması gerekir. İçeriği ve hukuki durumu bilinmeyen bir paketi kabul etmek gümrük ve kaçakçılık yönünden ciddi risk oluşturur. Güvenli ve mevzuata uygun davranış, paketi taşımayı reddetmektir.

12. Soru - Doğru Cevap: B

SRC 1 programında Interbus, uluslararası yolcu taşımacılığı mevzuatı içinde ele alınır. Program; sözleşmenin kapsadığı taşımalar, serbestleştirilmiş arızi servislerde kontrol dokümanı ve serbestleştirilmeyen arızi servislerde izin/başvuru süreçlerine dikkat çeker.

13. Soru - Doğru Cevap: B

Yeşil Kart sistemi, araçların sınır ötesi kullanımında motorlu araç mali sorumluluğuna ilişkin sigorta güvencesinin uluslararası düzeyde tanınmasına hizmet eder. SRC 1 programında taşıyıcının yurt dışı sorumluluk sigortası kapsamında bu konuya yer verilir.

14. Soru - Doğru Cevap: B

Rücu, sigortacının tazmin ettiği zarar için hukuken sorumlu olan kişiye belirli koşullarda başvurabilmesini ifade eder. Bu prensip, zararın nihai olarak sorumluluğu bulunan tarafta kalabilmesine imkân veren temel sigorta kavramlarından biridir.

15. Soru - Doğru Cevap: B

KBK yaklaşımında önce “Koruma” gelir. İlk yardımcı kendisinin, yaralıların ve çevredeki kişilerin güvenliğini sağlamaya çalışır; yeni bir kaza veya tehlike oluşmasını önleyici tedbirler alır. Ardından acil yardım bildirimi ve uygun kurtarma/ilk yardım uygulamaları gelir.

16. Soru - Doğru Cevap: B

Tam hava yolu tıkanıklığında kişi konuşamayabilir, nefes alamayabilir ve etkili öksüremeyebilir. Eğitimli ilk yardımcı, geçerli ilk yardım yaklaşımına göre hava yolu tıkanıklığına yönelik müdahaleyi uygular ve acil yardım sistemini devreye sokar. Yanlış müdahale riski nedeniyle uygulamanın doğru teknikle yapılması önemlidir.

17. Soru - Doğru Cevap: B

Aşırı hararet motorda ciddi hasara yol açabilir. Güvenli bir yerde durmak, motorun soğumasına izin vermek ve sıcak/ basınçlı soğutma sistemi kapağını hemen açmamak gerekir; sıcak sıvı ve buhar ciddi yanıklara neden olabilir. Sorunun nedeni kontrol edilmeden aracı zorlamak doğru değildir.

18. Soru - Doğru Cevap: B

Öngörülü ve akıcı sürüş; gereksiz hızlanma ve frenlemeleri azaltır, uygun vites/devir kullanımını destekler ve yakıt tüketimini düşürür. Aynı zamanda yolcu konforuna ve araç parçalarının daha az yıpranmasına katkı sağlar.

19. Soru - Doğru Cevap: B

SRC 1 programında UETDS ve elektronik bilet sistemi, yolcu taşımacılığı mevzuatı içinde ele alınır. Bu sistemler taşımacılık faaliyetlerine ilişkin verilerin elektronik ortamda oluşturulması, kayıt altına alınması ve yetkili sistemlere aktarılması/bildirilmesi süreçlerini destekler.

20. Soru - Doğru Cevap: B

Mesleki hizmette sakin, saygılı ve çözüm odaklı iletişim önemlidir. Sürücü şikâyeti dinlemeli, güvenliği bozmadan ve yetki sınırlarını aşmadan çözüm üretmeli; gerekiyorsa ilgili birime yönlendirmelidir. Tartışmacı yaklaşım hem hizmet kalitesini hem de sürüş güvenliğini olumsuz etkileyebilir.

Kapsam dayanağı: MEB Uluslararası Yolcu Taşımacılığı (SRC1) Sürücü Mesleki Yeterlilik Kurs Programı (08.07.2022) ve 2026 MYS e-Sınav uygulama çerçevesi. Mevzuat zaman içinde değişebileceğinden sınava yakın tarihte resmî kaynaklar kontrol edilmelidir.